

Vejledning 2: Oplæring af patient i anvendelse af det telemedicinske udstyr i hjertesvigtsklinik

De fleste telemedicinske forløb starter i en hjertesvigtsklinik, som modtager patienter til behandling efter vanlige visitationsprocedurer på hospitalet.

Det er hjertesvigtsklinikkenes ansvar at indhente informeret samtykke fra patienten til det telemedicinske tilbud, herunder tilladelse til videregivelse af relevante data til kommune og almen praksis, samt dokumentation heraf.

Forud for denne instruks:

Der er forinden aftalt tid med patienten til instruktion. Det er vigtigt altid at opfordre patienten til at have en pårørende med ved instruktionen. Det første besøg forventes at vare 30-60 min.

Dette møde afholdes i ambulatoriet.

Formål

Patienten skal oplæres i at anvende tablet og blodtryksapparat til at tage følgende målinger: blodtryk, puls og vægt. Derudover skal borgeren oplæres i at svare på de symptomspecifikke spørgsmål på den udleverede tablet.

Det telemedicinske tilbud indeholder følgende målinger, registreringer og symptomspecifikke spørgsmål:

Målinger		
Blodtryk	Puls	Vægt

Symptomspecifikke spørgsmål
Har du oplevet mere åndenød end vanligt?
Har du oplevet mere væskeansamling eller tager du mere vanddrivende medicin end vanligt?
Har du oplevet mere svimmelhed end vanligt?
Bliver du mere udmattet af dagens aktiviteter end vanligt?
Mistænker du en forværring i din hjertesygdom?
Har du oplevet mere natligt vejtrækningsbesvær end vanligt?

Det er vigtigt at vejlede patienten i betydningen af disse målinger og spørgsmål.

- Patienten skal opnå viden om, hvorfor målingerne skal foretages og spørgsmålene besvares, og hvad de kan sige om dennes sygdom
- Derudover skal patienten blive i stand til, i samarbejde med hjertesvigtsklinikken, at tage en eventuel forværring i opløbet

Denne vejledning er også i fokus ved den opfølgende samtale efter 2-4 uger i ambulatoriet.

Aktør

Hospitalet

Kompetencer

Sygeplejerske med erfaring fra behandling af hjertesvigt og kendskab til det telemedicinske tilbud. Skal kunne anvende sin viden om hjertesvigt og kende symptomer på forværring til at understøtte patientens sygdomsmestring.

Handling

Patienten får udleveret udstyr, der består af et blodtryksapparat med pulsmåler, vægt (hvis patienten ikke har egen vægt i forvejen) samt en tablet/smartphone.

Instruktion / oplæring i brug af udstyr og hvordan målinger foretages

Patienten oplæres i brug af udstyret og i hvordan målinger foretages og indsendes

- Udstyret gennemgås og demonstreres - både blodtryksapparat og tablet samt udførelse af målinger og hvordan resultater indsendes.
- Det gennemgås hvordan spørgsmålene skal besvares med særlig opmærksomhed på hvad ”mere” betyder ”mere” i spørgsmålene om træthed, åndenød og væskeansamling. Der skal være opmærksomhed på, om patienten er instrueret i anvendelse af diuretika efter behov, diuretiske midler fremgår på medicinliste og recepter.
- Patienten informeres om, at målinger kan ses på tablet.
- Herefter afprøver borgeren selv blodtryksapparatet og tablet, eventuelt flere gange, og starter selv op med at svare på spørgsmål.

Patienten gøres opmærksom på, at udstyret er personligt og ikke må benyttes af andre familiemedlemmer for at undgå fejlmålinger.

Desuden gøres opmærksom på, at udstyret gerne må medbringes f.eks. på længerevarende besøg eller ferie i sommerhus så længe dette er i Danmark.

Særlige opmærksomhedspunkt i gennemgangen af udstyr

Instruktion: Vigtigheden af at følge instruktionen på skærmen.

Blodtryksmåling: Patientens blodtryk måles på begge overarme i forbindelse med instruktionen i ambulatoriet. Ved betydelige forskel på systolisk blodtryk mellem højre og venstre overarm, vælges en gang imellem skal skiftes i måleren.

fremadrettet den arm, hvor blodtrykket er højst. Der vises en korrekt placering af blodtryksmanchetten, og kropsstilling i forbindelse med udførelsen af målinger. Patienten opfordres til at måle blodtryk og uploade disse, på et fast tidspunkt (helst om morgenen) 3 gange med 3 minutters mellemrum.

Vægt: Vægten skal stå på et stabilt underlag og måles om morgenen, efter toiletbesøg og før morgenmad.

Tablet: Det er vigtigt, at tabletten ikke ligger på en metal-/stålflade. Ved tryk på taster, trykkes meget let og enten med spidsen eller siden af fingeren. Øv det med patienten. Ved kolde fingre kan det være vanskeligt at aktivere tabletten. Patienten kan da anvende den medfølgende tabletpen.

Vis ”tænd og sluk” og batteriindikator.

Tabletten vil, når den er tændt, automatisk modtage nye opdateringer. Patienten skal instrueres i at kontakte monitoreringsansvarlig sygeplejerske ved konstatering af problem eller fejl på tabletten

Information om hvornår og hvor ofte udstyr anvendes

Patienten informeres om hvor ofte, der skal måles og svares på spørgsmål

- Hjertesvigt spørgeskema: Ny henviste patienter til det telemedicinske tilbud skal besvare spørgsmålene hver anden/tredje dag de første 14 dage, derefter en gang om ugen eller efter aftale med monitoreringsansvarlig sygeplejerske.
- Vægt: minimum 1 gang om ugen (de patienter som er i massiv behandling med diuretika og er i fare for hurtig udvikling af overhydrering skal vejes min 3 gange om ugen)
- Ny henviste patienter til telemedicin: Patienten skal måle blodtryk og puls hver anden/tredje dag de første 14 dage, derefter 1 gang om ugen eller efter aftale med monitoreringsansvarlig sygeplejerske

Patienten oplyses om, hvilke hverdage der skal måles, og at målingen normalt foretages i tidsrummet fra kl. 8 til 15.

Information betydningen af målinger og symptomspecifikke spørgsmål

Fortæl om betydningen af målingerne og spørgsmålene (følges op ved planlagt konsultation i ambulatoriet).

Telefonisk kontakt til hospital

Det aftales med patienten, hvilket telefonnummer, der kan benyttes i forbindelse med det telemedicinske tilbud, og at patienten kan ringe om følgende:

- Markant afvigelse af målingerne fra habituelle værdier
- Hvis udstyret ikke fungerer eller der er spørgsmål i relation til udstyret.
- Tvivl om målinger eller udførelse af målinger
- Ambulatoriet vil tage kontakt til patienten, hvis der ikke kommer målinger ind.

Det skal præciseres for patienten, at ved akut behov for hjælp eller forværring i sygdom kontaktes 1813/112.

Information om opfølgning på målinger

Generelt om opfølgning: Patienten informeres om, at målinger tjekkes af monitoreringsansvarlig sygeplejerske efter aftale. I hospitalsregi vil det typisk være i forbindelse med planlagt konsultation og optitrering af hjertesvigtmedicin. Patienten kontaktes, hvis der er målinger, der tyder på, at patientens sygdom er ved at udvikle sig i negativ retning. Desuden informeres om, at patient vil blive kontaktet, hvis målinger undlades eller ikke kommer ind som forventet. Patienten informeres om at det telemedicinske tilbud ikke er en akut funktion. Ved pludselig forværring af symptomer kontaktes lægevagten 1813/112

De første 14 dage: I opstartsperioden, hvor patienten måler hver eller hver anden dag i 14 dage, ses

målinger 2 gange om ugen og kun på hverdage. De hyppige målinger i de første 14 dage har til formål, at patienten øver sig i at måle, og at der skabes mulighed for at vurdere målingernes validitet.

Helligdage: Patienten informeres om, at hvis der, f.eks. på grund af helligdage, ikke ses på data på en aftalt opfølgningsdag, vil patienten blive informeret om dette på forhånd.

Næste møde

Inden afslutning af besøget aftales der tid for opfølgningssamtale, 2-4 uger senere i hospitalsregi. Pårørende inddrages, hvis borger ønsker dette.

Samtykke

Patienten skal give skriftligt samtykke til at målinger kan udveksles mellem hospital, almen praksis og kommune. Patienten informeres om at alle målinger bliver gemt i krypteret form og ikke vil kunne tilgås af andre.

Aftale tid til opsætning

Først når patienten har samtykket, er instrueret og har givet udtryk for at være parat til at opstarte telemedicin kan tilbuddet etableres.